

بولتن خبری

شماره ۲۱ (آوریل ۲۰۰۷)

ویژه اعضای کانون مهندسين و متخصصين ايراني در آلمان

در این شماره:

- سال ۱۳۸۶ بر شما مبارک باد ۲
- شورای همگانی کانون ۳
- پرواز دُرناها ۳
- خبری درباره محیط زیست در ایران ۴
- نوروز، بهین یادگار نیاکان ما ۵
- پیوست:

متن گزارش " نابودی اثر طبیعی ملی دماوند و تهدید تنها منبع پاک آب شرب پایتخت "

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

سال ۱۳۸۶ شمسی بر شما مبارک باد!

گروه پاسخگویان
کانون مهندسين و
متخصصين ایرانی
در آلمان برای
کلیه هموندان
خود سالی سرشار
از سلامتی،
شادکامی و
موفقیت آرزومند
است.

هنوز زمان زیادی از تحویل سال نو نگذشته است و طبعاً چنین آرزویی برای شما عزیزان بی مورد نخواهد بود. نوروز باستانی ما از آن سنت‌های ماندگاری است که می‌توان در هر زمان و با هر مناسبتی از آن یاد نمود. هیئت تحریریه بولتن خبری برای این شماره مقاله‌ای در این ارتباط تحت عنوان "نوروز، بهین یادگار نیاکان ما" عرضه می‌کند. این مقاله توسط آقای پیام یزدیان نگارش شده و در مجله گربه ایرانی شماره ۳ در برلین به چاپ رسیده است.

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

شورای همگانی کانون

روز شنبه ۱۶ ژوئن ۲۰۰۷ در ساعت ۱۱ صبح قرار است نشست شورای همگانی کانون مهندسين و متخصصين ايراني در آلمان در رستوران حافظ برگزار شود. اين نشست در چارچوب اساسنامه به عنوان يك مجمع عمومي عادي به منظور ارائه گزارش عملکرد گروه پاسخگويان در دوره فعاليت دوساله خود براي تصويب شورا و پايان دادن به خدمت خود برگزار مي شود. در همين شورا گروه پاسخگويان جديد کانون براي دو سال آينده انتخاب خواهد شد. در پايان شرکت کنندگان به صرف نهار دعوت می شوند.

در اين راستا ضروري است که هموندان کانون با شرکت فعال خود در تصميم گيري ها و مباحث مطرح شده خود را هرچه بيش تر در سرنوشت کانون خود دخيل نمايند. شرکت فعال شما عزيزان، ضمن آن که بر اساس ضوابط اساسنامه اي رسميت جلسه با اکتساب حد نصاب شرکت کنندگان را تضمين می کند، مهم تر از آن خود پشتوانه اي قوي و مستحکم در راستای ادامه فعاليت هاي فرهنگي، علمي و صنفی کانون ماست.

گروه پاسخگويان از هرگونه ابتکار عمل هموندان براي کانديد شدن فردي يا گروهی پشتيباني به عمل می آورد. دعوت نامه ها از چهار هفته قبل از تاريخ برگزاري ارسال خواهند شد.

براي باروري و زنده نگاه داشتن کانون خود، ما را ياری کنيد! براي برنامه ريزی دقيق تر مجمع عمومي ۲۰۰۷، تصميم به کانديد شدن خود را به ما کتبا يا از طريق تلفن و پست الکترونيکی اطلاع دهيد!

پرواز دُرناها

بيونيك از جمله علمي است که نقش آن در سال هاي اخير در عرصه صنايع مدرن گسترش می يابد. در اين علم با مطالعه کارکرد ارگانيسم هاي زنده، تلاش می شود در صنعت از مکانيسم هاي طبيعي در موجودات زنده استفاده شود. دتلف هازه مولف کتابی است تحت عنوان "هجوم پاييزی دُرناها". او پرواز دُرناها را در مناطقی از برندنبورگ مورد مطالعه و پژوهش قرار داده است.

در منطقه ای که از دروازه های پایتخت آلمان تنها ۶۰ كيلومتر فاصله دارد، همه ساله شاهد پرواز دسته جمعی حدود ۴۰۰۰۰ تن از اين پرندگان جنگنده می باشيم. اين مسير در آلمان یکی از بزرگ ترين خط سيرهای مهاجرت دُرناهاست. مشاهدات و بررسی های انجام شده توسط هازه نشانگر یکی ديگر از شگفتی ها و زیبایی های طبيعت موجودات جاندار است که برای بسياری از علاقمندان دانش بيونيك از جذابيت های ویژه ای برخوردار است.

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

با توجه به چنین محتوایی کانون از آقای هازه دعوت به عمل آورد تا یک سخنرانی مصور در این باره برگزار کند. سخنرانی "هجوم پاییزی دَرناها" در روز جمعه ۲۳ فوریه ۲۰۰۷ در ساعت ۱۹ در دانشگاه فنی برلین انجام گرفت که با استقبال شرکت کنندگان مواجه گردید. در این جا عکس‌هایی از این مراسم را مشاهده می‌کنید.

خبری درباره محیط زیست در ایران

از سوی روابط عمومی گروه پاسخگویان گزارشی با عنوان " نابودی اثر طبیعی ملی دماوند و تهدید تنها منبع پاک آب شرب پایتخت " در اختیار تحریریه بولتن قرار داده شده است که به علت مهم بودن محتوای آن عینا به پیوست این شماره از بولتن در اختیار هموندان قرار می‌گیرد.

درخواست همکاری با بولتن خبری

بولتن خبری ویژه اعضای کانون مهندسين و متخصصين ايراني در آلمان، از همه اعضا و گروه‌های کار و همکاران کانون درخواست می‌کند که با این بولتن خبری همکاری نمایند و اخبار مربوط به فعالیت‌ها و برنامه‌های علمی و تخصصی خود را از طریق گروه پاسخگویان برای بازتاب در این بولتن ارسال دارند.

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

نوروز، بهین یادگار نیاکان ما

پیام یزدیان

در مورد نوروز، از روزگاران کهن، نوشته و یا سندی موجود نیست. حتا اوستا که کهن‌ترین سند فرهنگی ایرانیان است به نوروز هیچ اشاره‌ای ندارد، به روشنی پیداست که اندیشه‌ی دین زرتشت با دین و فرهنگ جمشید، بنیانگذار نوروز ناسازگار است و این‌گونه نوروز جمشیدی در اولین کتاب دینی ایرانیان تحریف شده است.

ولی نوروز را می‌توان در اشعار شاعران پارسی‌گوی بازسازی کرد. این جنبش اصیل ایرانی قرن‌هاست که شاه‌بیت اشعار اغلب شاعران بوده است.

به جشن فریدون و نوروز جم

که شادی سترد از جهان نام غم

(شرفنامه نظامی)

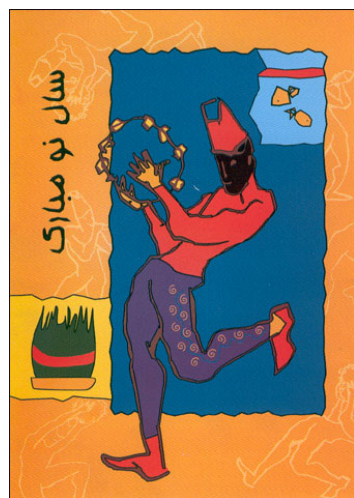
فلسفه حاجی فیروز

قبل از پرداختن به نوروز و آیین‌های آن پر بدک نیست که به اسطوره و پیدائی قاصد نوروز، حاجی فیروز پردازم و سلسله مراتب این آیین را در همین مقاله به جا آورم.

"ارباب خودم سلام و علیکم، ارباب خودم بزبز قندی ارباب خودم چرا نمی‌خندی" عبارت پرترب حاجی فیروز است. حاجی فیروز ده روز قبل از آمدن عید با سر و روی سیاه و لباس‌های قرمز و دایره‌ای زنگی در دست در بین مردم حاضر می‌شود تا مژده‌ی آمدن نوروز را به ما بدهد.

حاجی فیروز صبح چهارشنبه آخر سال مردم را به جمع‌آوری خار و خاشاک و علف‌های هرز دعوت می‌کرد و شباهنگام در هفت نقطه به مصداق همان عدد هفت مقدس که در نجوم هم‌خانه‌ی آرزوهاست، با فاصله‌های معین آتش می‌افروخت و هم‌صدا با دیگران می‌خواند: «زردی من از تو، سرخی تو از من» و بعد از اتمام مراسم چهارشنبه‌سوری حاجی فیروز مقداری از دوده‌ی آتش را به صورت خود می‌مالید و به راه نامعلومی می‌رفت و برای مردم آروزی اتحاد و همبستگی می‌کرد.

ولی حاجی فیروز نماد اسطوره‌ی دیگری است که از زبان خانم دکتر همایون مزدپور استاد زبان‌های

باستانی و اسطوره‌شناس، آن را برایتان نقل می‌کنم^(۱): «زنه‌یاد دکتر مهرداد بهار سال‌ها پیش حدس زده بود سیاهی صورت حاجی فیروز به دلیل بازگشت او را از سرزمین مردگان است و اخیراً خانم شیدا جلیوند که روی لوح اکدی فرود آناهیتا به زمین کار می‌کرد، به نکته‌ی تازه‌ای پی برد که حدس دکتر بهار و ارتباط داستان بنیادین ازدواج مقدس با نوروز و حاجی فیروز را تایید می‌کند.

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

دکتر مزدپور می‌گوید: نوروز جشنی مربوط به پیش از آمدن آریایی‌ها به این سرزمین است و به احتمال زیاد با آیین مقدس مرتبط است و تصور می‌شده که الهه بزرگ، یعنی الهه مادر، شاه را برای شاهی انتخاب و با او ازدواج می‌کند.

دکتر مزدپور داستان این ازدواج نمادین و اسطوره‌ای را که بنیادی‌ترین نماد نوروز است چنین شرح می‌دهد: آناهیتا که در بین‌النهرین است

عاشق دوموزی یا تموز می‌شود (نام دوموزی در کتاب مقدس تموز است) و او را برای ازدواج انتخاب می‌کند.

تموز در این داستان نماد شاه است. آناهیتا یک روز هوس می‌کند که به زیر زمین برود. علت این تصمیم را نمی‌دانیم. شاید آناهیتا الهه‌ی زیرزمین هم هست. آناهیتا تمام زیورآلاتش را به همراه می‌برد. او باید از هفت

متاسفانه در همین برلین با وجود انجمن‌های فرهنگی مختلف با نام‌های قشنگ و بزرگ تا به حال به فکر برپایی هر ساله‌ی این جشن ملی نیفتاده‌اند و از حاجی فیروز شب چهارشنبه سوری خبری نیست.

دروازه عبور کند. آناهیتا خواهری نیز دارد که در زیرزمین است و فرمانروای آنجاست و بسیار حسود است و به نگهبان‌ها دستور می‌دهد که در هر دروازه مقداری از جواهرات الهه را بگیرند. در آخرین طبقه نگهبان‌ها حتا گوشت تن الهه را هم می‌گیرند و فقط استخوان‌هایش باقی می‌ماند. از آن طرف روی تمام زمین باروری متوقف می‌شود. نه درختی سبز می‌شود، نه گیاهی هست و نه زندگی و هیچکس نیست که برای معبد خدایان فدیة بدهد و آن‌ها که به تنگ آمده‌اند جلسه می‌کنند و وزیر الهه را برای چاره‌جویی دعوت می‌کنند. الهه که پیش از سفر از اتفاق‌های ناگوار آن اطلاع داشته قبلاً به او وصیت می‌کند که چه باید بکند.

ایرانیان باستان معتقد بودند که در ذات کهنگی اهریمن وجود دارد و با پاکیزه کردن وسایل منزل و برق انداختن فلزات خانه در ایام نوروز به جنگ اهریمن می‌رفتند.

چهارشنبه سوری

پس از پایان مراسم "آتش‌بازی" در چهارشنبه سوری مراسم "کوزه‌شکنی" بوده که هر خانواده مقداری پول و یا به روایت دیگر تکه‌ای زغال که نماد سیاه بختی و تکه‌ای نمک که نماد شورچشمی و

کوچک‌ترین سکه‌ی رایج را که نماد تنگدستی بوده را درون کوزه می‌انداختند و بعد از چرخاندن دور سر تک‌تک اعضای خانواده از بالای پشت‌بام به زمین می‌انداختند و می‌گفتند: «درد و بلاى خانه را در کوچه ریختم.»

بعد از مراسم "کوزه‌شکنی" مراسم قاشق‌زنی بوده که اشخاصی که وضع مالی خوبی نداشتند با پوشاندن صورت خود بر در خانه‌ها می‌رفتند و آجیل شب عید خود را این‌گونه تامین می‌کردند هرچند که روایت دیگری هم هست که به جای آجیل، حبوبات برای پختن آش و برای شفای عاجل مریض دریافت می‌کردند و معتقد بودند با خوردن این آش به مریض بیماری تا شب عید در تن او نخواهد ماند.

آخرین مراسم "شال‌اندازی" و به نوعی خواستگاری از نوع سنتی آن بوده است. "شال‌اندازی" و یا "خواستگاری غیرمستقیم" به این ترتیب که خواستگار شال را درون خانه‌ی دختر موردنظرش می‌انداخته و منتظر می‌مانده و خانواده‌ی دختر با قرار دادن شیرینی جلوی در منزل به این خواستگاری جواب مثبت و یا با قراردادن تشری به این وصلت جواب منفی می‌دادند. در صورت مثبت بودن اعضای دو خانواده به صحبت می‌نشستند و اگر به توافق می‌رسیدند قسمت این وصلت را به عهده‌ی فال‌گوش می‌گذاشتند و فال‌گوش در کوچه منتظر می‌ماند تا چند نفر از

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

نوروز تنها جشن ماندگاری است که ریشه در طبیعت دارد و نه مابعد طبیعت! هرچند که جمشید، بنیانگذار این عید بزرگ ایرانی را بسیاری از مردم، شخصیتی افسانه‌ایی می‌دانند. ولی قبل از جمشید، فروردین به سبب باورها و آیین‌های ویژه‌ای که در آن وجود داشته از ماه‌های مقدس به شمار می‌رفته است.

جلوی منزل عبور کنند. اگر صحبت‌های آن‌ها غم‌انگیز بود، فال بد می‌آمد ولی اگر حرف‌هایشان شاد بود، فال خوب می‌آمد و وصلت انجام می‌گرفت.

از آقای (م. مسعودی) به همراه کودک ۶ ساله‌اش (امین) از مراسم چهارشنبه سوری و حاجی‌فیروز می‌پرسم: امین می‌گوید: «عید که می‌شود حاجی‌فیروز می‌آید و به ما هدیه می‌دهد!» آقای مسعودی می‌خندد و می‌گوید: «این ورزیون جدیدی از حاجی‌فیروز است حتماً! در ایران به

بهانه‌های مختلف و جلوگیری از سر و صدا و یا ایمنی بیشتر این مراسم را ممنوع اعلام می‌کند و مراسم نوروزی آن‌طور که باید انجام نمی‌شود، ولی متأسفانه در همین برلین با وجود انجمن‌های فرهنگی مختلف با نام‌های قشنگ و بزرگ تا به حال به فکر برپایی هر ساله‌ی این جشن ملی نیفتاده‌اند و از حاجی‌فیروز شب چهارشنبه سوری خبری نیست و اگر هم حاجی‌فیروز هست در مراسم و جشن‌های مختلف نوروزی و پس از تحویل سال نو در مراسم متعددی دیده می‌شود که فرهنگ حاجی‌فیروز را به همراه ندارد و به شیوه‌ی پاپانوئل از توی کیسه شکلات و هدیه به بچه‌ها می‌دهد. در صورتی که ما از حاجی‌فیروز هیچ هدیه‌ای نگرفته‌ایم.»

خانم (مسعودی) می‌گوید: «یکی از خانم‌های ایرانی به من می‌گفت حاجی‌فیروز مزخرف است یعنی که چه؟ انسانی را سر و صورتش را سیاه می‌کنند و با مضحکه قرار دادن خودش به سیاه‌پوستان توهین می‌کند و می‌گوید من اربابم و من برده‌ام!...»
خانم (شهریاری) می‌گوید: «تک و توک مدارس ایرانی جشن چهارشنبه‌سوری را برگزار می‌کنند. امین کوچولو انشاء‌اله سال دیگر در مدرسه ایرانی چهارشنبه‌سوری را با حاجی‌فیروز خواهد دید. نمی‌دانم اگر مدرسه ایرانی نرود این سنت را در کجا خواهد دید.»

خانه‌تکانی

به دنبال مراسم عید نوروز باید از رسم خانه‌تکانی یاد کرد، ایرانیان باستان معتقد بودند که در ذات کهنگی اهریمن وجود دارد و با پاکیزه کردن وسایل منزل و برق انداختن فلزات خانه در ایام نوروز به جنگ اهریمن می‌رفتند. به روایتی دیگر ایرانیان باستان انسان را مرکب از پنج قوه "اهو"، "دین" و، "بوی"، "روان"، و "فروهر" می‌پنداشتند. "فروهر" به موجب اوستا نیرویی است ایزدی و جاویدان که با مرگ تن از بین نمی‌رود. و فروردگان بازگشت روح مردگان است و ایرانیان معتقد بودند که روح نیک مردگان در این ایام به دیدار خویشان خود به زمین برمی‌گردند و زندگان با نو کردن وسایل منزل مهیای پذیرایی از آنان می‌شدند، مراسم این جشن از بیست و ششم اسفند ماه شروع می‌شد و تا اول فروردین ادامه داشت.

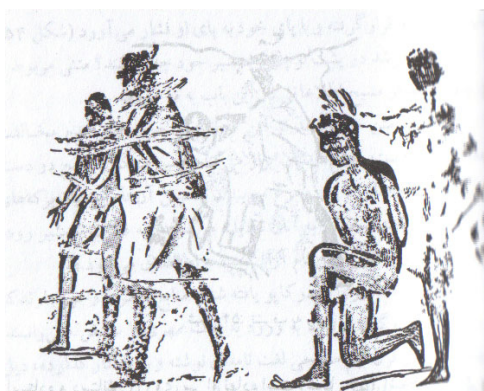
سبزه‌ی عید

یکی دیگر از مراسم نوروز، "کشت سبزه‌ی عید" است. برای مراسم عید نوروز در ظرف‌های کوچکی گندم و جو و عدس و امثال این‌ها را سبز می‌کنند و این سبزه‌ها را در سفره‌ی هفت‌سین قرار می‌دهند و تا روز سیزده از این‌ها نگهداری می‌کنند و روز سیزدهم آن‌ها را بیرون می‌اندازند،

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

این رسم را نمی‌توان از نهادهای جمشید برشمرد و بیشتر می‌تواند مربوط به آیین‌های ارباب رعیتی دوران ساسانی باشد. در ترجمه آثارالباقیه صفحه ۲۸۳ می‌خوانیم: "جم درین هنگام به دنیا بازگشت، و در چنین روزی مانند آفتاب طالع شد و نور از او می‌تافت و مردم از طلوع دو آفتاب در یک روز شگفت نمودند و درین روز هر چوبی که خشک شده بود سبز شد و مردم گفتند: "نوروز" یعنی روزی

نوین و هر شخص از راه تبرک به این روز در تشتی جو کاشت. پس این مراسم در ایران پایدار ماند که روز نوروز در کنار خانه هفت صنف از غلات در هفت استوانه بکارند و از رویدن این غلات به خوبی ویدی و حاصل سالانه حدس بزنند. و اما نوروز تنها جشن ماندگاری است که ریشه در طبیعت دارد و نه مابعد طبیعت! هرچند که جمشید، بنیانگذار این عید بزرگ ایرانی را بسیاری از مردم، شخصیتی افسانه‌ای می‌دانند. ولی قبل از جمشید، فروردین به سبب باورها و آیین‌های ویژه‌ای که در آن وجود داشته از ماه‌های مقدس به شمار می‌رفته است و ایرانیان طبق کتاب بُندهش بر این باور بوده‌اند که آغاز هستی و حیات کیهان در ماه فروردین روز هر مزد هنگام نیمروز می‌دانند و آن زمانی است که شب و روز با هم برابر است.

بین صحبت عید با مدت گل

بین ربط نوروز با عید قربان

«وحشی بافقی»

تعجب نکنید که در اولین ساعات روز اول فروردین یعنی هنگامی که خورشید در نزدیک‌ترین فاصله خود به زمین می‌رسد کسانی خود را آماده‌ی مرگ می‌کردند، به باور آنان جان پرتوی از نور خورشید است که در آن لحظه‌ی خاص می‌تواند سهل و آسان به اصل خود که همانا نور خورشید است بازگردند.

گواه این مدعا تصاویری است که مربوط به آیین میترا در غاری در ناحیه‌ی "کاپو" برجا مانده است. در آن صحنه مردی را نشان می‌دهد که چشمانش بسته شده و توسط مرد دیگری به سویی می‌رود. در پیکره‌ی بعدی همان مرد را می‌بینیم که روی زمین افتاده و شمشیر بالای سر او قرار گرفته است. «ورمارزن» نویسنده‌ی کتاب "آیین میترا" می‌پندارد این نوچه‌ای است که در مراسم تشریف "آیین میترا" شرکت کرده است. در این صحنه کسی که چشمانش بسته شده است داوطلب قربانی شدن است و تصویر مردی که با شمشیر آخته بالای سر او ایستاده قصاب عاشقان است که شمشیر عشق را برای قربانی کردن او در دست دارد. پس از آن بود که ماجرای قربانی شدن اسماعیل به وسیله پدر در تاریخ مذاهب، چنان ابراهیمی ساخت.

چو اسماعیل قربان شو در این عشق

که شب قربان شود پیوسته در روز

(دیوان مولانا)

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

به طوری که دیدیم قربانی شدن یکی از آداب آیین میترایی است زیرا همه‌ی تعلیمات آنان مبنی بر آن است که دنیا جای دلبستگی نیست. انسان باید هرچه زودتر خود را ازین مزبله‌رهایی بدهد و هر کس به این درجه از شایستگی نرسیده باشد هنوز در مرحله‌ی حیوانی است و اگر هرگز نتواند قربانی شود به ناچار مردار می‌شود. و گر نبود نه این و آن، برو خود را بکن قربان و گر قربان نگردی تو یقین می‌دان که مرداری (مولانا)

هر که در پیش بتان بر سر جان می‌لرزد
بی‌تلکف تن او لایق قربان نشود
(حافظ)

صبحگاه نخستین روز فروردین ساقی عشاقان (قاتل) برای این که مرگ را بر دواطلبان آسان کند نوشابه‌ی مست‌کننده‌ای به آن‌ها می‌خورانید به نام دوراوشه (دور دارنده‌ی مرگ). گمان می‌رود که آب دادن به حیوانات قبل از قربانی شدن متأثر از مراسم عید قربان میترائیان است. ولی با آمدن جمشید این سنت از بین رفت و شراب انگوری را که از ساخته‌های خود اوست جانشین دوراوشه کرد و قربانی کردن حیوانات (گاو) را جانشین قربانی شدن انسان‌ها نمود. از آن پس هندیانی که این عید را با ایرانیان جشن می‌گرفتند این فرمان جمشید را گناهی نابخشودنی دانستند و معتقد بودند جمشید به علت دستور کشتن گاو سلطنتش را از دست داد و کشته شد.

در اولین ساعات روز اول فروردین یعنی هنگامی که خورشید در نزدیک‌ترین فاصله‌خود به زمین می‌رسید کسانی خود را آماده‌ی مرگ می‌کردند، به باور آنان جان پرتوی از نور خورشید است که در آن لحظه‌ی خاص می‌تواند سهل و آسان به اصل خود که همانا نور خورشید است بازگردند.

حجاب عشق اگر چشم مرا بندد دم کشتن
چنان نالم که دست و تیغ قاتل بر هوا ماند
(دیوان صائب)

عبارات "می‌باقی"، شراب وصل"، "می‌مغان" اشاره به نوشابه‌ی مست‌کننده‌ی قبل از مرگ در "عید قربان" و یا "عید وصال" "عید اکبر" "عید دیدار" "عید رخسار" "عید جمال" میترائیان در ماه فروردین بوده است.

اما نوروز جمشیدی

ثمره‌ی انقلاب جمشید و غلبه‌ی او بر دیوها و ستمگران پس از سال‌ها پیکار بی‌امان منجر به پیروزی او گردید. و جمشید این پیروزی بزرگ را در روز اول فروردین جشن گرفت. گرچه جشن‌های مذهبی دیگری هم در این ماه وجود داشت ولی جمشید این جشن‌ها را در هم آمیخت و نخستین روز فروردین را روز جشن آزادی، مساوات و عدالت مردم قرار داد. از آن پس جنگ و ستیز از میان مردم از بین رفت.

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

قربانی شدن یکی از آداب آیین میترايي است زیرا
همه‌ی تعليمات آنان مبنی بر آن است که دنیا جای
دلبرستی نیست.

عید آمد و عید آمد یاری که دمید آمد
عیدانه فراوان شد، تا باد چنین بادا
درویش فریدون شد، هم کیسه‌ی قارون شد
هم کاسه‌ی سلطان شد تا باد چنین بادا
(دیوان مولانا)

آن‌گونه که از آثار بازمانده‌ی ادبیات فارسی برمی‌آید پیروزی جمشید پی‌آمد پیروزی هوشنگ و تهمورث علیه دیوسالاری (فئودالی) پیش از
جمشید است. دیوها مردم را وامی‌داشتند تا برای آن‌ها کار کنند و مردمی که برای دیوها کار می‌کردند از آزادی بهره‌ای نداشتند و دسترنج
آن‌ها به یغما می‌رفت ولی جمشید متاثر از آموخته‌های نیاکانش حکومتی بنیاد نهاد که همه مردم از جهت حقوق اجتماعی مساوی بودند و لیبیک
این پیروزی توسط مردم از آن زمان در این جمله خلاصه شده "صد سال به این سال‌ها"

ایرانیان چیدن سفره‌ی هفت‌سین را به مناسبت هفت
جادوانه‌ی مقدس در هنگام سال تحویل برگزیده‌اند.

پیش ملک ز اقبال نو، نوروزی آرد سال نو
گیرد ز دولت فال نو "صد سال ازین سان باد هم
"دیوان خاقانی"

نوروز در روز اول بهار بر پایه‌ی اعتدال و مساوات سوار است، در این روز
حتا طبیعت نیز در اعتدال است. و از سرما و گرما که مظهر ستم هستند در این روز اثری نیست و روز و شب با هم برابرند و این ویژگی‌ها
مظهر اعتدال و مساواتند. و البته که خورشید از منظر میترائیان نماد دادگستری است. آنان معتقدند که هیچ‌گونه تبعیض و استثنایی در نهاد
خورشید نیست، اگر به آن نزدیک شوی خواهی سوخت و اگر دور شوی منجمد خواهی شد. و میترائیان این باور را در جهان هستی و نهادهای
اجتماعی‌شان بسط دادند.

هرچه زان خورشید آید همه عدل است و داد
جو ما زین گنبد فیروزه بی‌روزن است.
"دیوان سنایی"

در کتاب "نوروز و بنیاد نجومی آن در همبستگی با تخت جمشید" در ص ۶۹ می‌خوانیم: «در این کاخ اتاق ویژه‌ای در نظر گرفته و در سقف
آن روزنی ساخته بودند و در میان کف آن اتاق "سنگ‌نشانی" تعبیه شده بود که هنگام طلوع آفتاب در نخستین ساعات روز فروردین همین که
پرتو خورشید از آن روزن بر روی آن "سنگ‌نشانی" می‌تابید نشانه‌ی تحویل سال بود.»
بعدها به تقلید از تخت جمشید، دیگر شاهان و حتا مردم خانه‌هایشان را بدین شکل می‌ساختند و روزنی بر سقف بعضی اتاق‌های آن تعبیه
می‌کردند که به "روزن بام" معروف بود تا نشانه‌ی تحویل سال باشد.

به خانه در ز نور قرص خورشید
همان بینی که درتابد به روزن
"دیوان ناصرخسرو"

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

هیچ‌گونه تبعیض و استثنایی در نهاد خورشید نیست، اگر به آن نزدیک شوی خواهی سوخت و اگر دور شوی منجمد خواهی شد. و میتراثیان این باور را در جهان هستی و نهادهای اجتماعی‌شان بسط دادند.

و اما از مشخصه‌های مراسم نوروز پوشیدن جامه‌های رنگین و نو-حنابندان-آزادی زندانیان- باده‌گساری- چنگ و نوای نوروزی- هدیه و هفت‌سین و میر نوروزی را می‌توان نام برد.

در قسمت ساز و نواهای نوروزی در کتاب "روضه‌الصفاء" می‌نویسد: «جمشید علم وزن را کشف و فن موسیقی و خوانندگی را که خصوصاً در

نوروز بدان می‌پرداختند بنیان نهاد. نواها و گوشه‌ها و مقام‌های مختص به نوروز را می‌توان در اشعار شاعران دریافت. "آهنگ حجاز"، نوروز خارا، نوروز خردک، نوروز رهاوی، نوروز صبا، نوروز کوچک، نغمه‌ی عشاق و پرده‌های متعدد دیگری که ذکر آن در این مقاله نمی‌گنجد گوشه‌ها و نواهای از یاد رفته‌ایی است که فقط می‌توان در اشعار شاعران از آن‌ها سراغ گرفت.

نوروز در روز اول بهار بر پایه‌ی اعتدال و مساوات سوار است، در این روز حتماً طبیعت نیز در اعتدال است. و از سرما و گرما که مظهر ستم هستند در این روز اثری نیست و روز و شب با هم برابرند و این ویژگی‌ها مظهر اعتدال و مساواتند.

ای بلبل خوشنوا به نوروز

آهنگ حجاز گیر و اهواز

با عود بسوز عود می‌سوز

با چنگ بساز و چنگ می‌ساز

از تخت جمشید و نواهای موسیقی گفتیم.

آقای (ب.مالکی) می‌گوید: «حال تخت جمشید دیگر خرابه‌ایی است و

همه چیز آن را به توبره کشیدند و به تاراج بردند. چگونه است که خوانندگان موسیقی سنتی ما دیگر پس از جشن‌های دو هزار و پانصد ساله تا به حال به فکر اجرای مجدد موسیقی در این مکان تاریخی نیفتاده‌اند تا ضمن این که تخت جمشید را با نوروز پیوند می‌دهند ردیف‌ها و گوشه‌های از یاد رفته‌ی نوروزی را هم زمزمه کرده باشند.»

هفت سین

"هفت سین" یکی از آیین‌های نوروز است که سال نو با آن معنا می‌یابد. ایرانیان چیدن سفره‌ی هفت‌سین را به مناسبت هفت جادوانه‌ی مقدس در هنگام سال تحویل برگزیده‌اند.

اهمیت عدد هفت را در کلیه‌ی مراسم زرتشتی می‌توان دید اگرچه آنان با چیدن سه نوع شیرینی و گیاه و میوه از هر کدام هفت عدد. به شماره‌ی عدد بیست و یک که مشخصه بیست و یک کتاب اوستاست می‌رسند و با قرار دان 3 انار به نشانه‌ی گفتار نیک، کردار نیک، پندار نیک) که بروی هر یک از آن هفت شمع می‌افروزند که باز هم جلوه‌ای از عدد بیست و یک است.

و اما هفت سین پانزدهمین حرف الفبای فارسی است و در مناطقی که سفره هفت سین رسم است سیب، سرکه، سماق، سنجد، سبزی، سمنو، سنبل، سوهان عسلی، سه پستان، سیاه دانه، سکه می‌گذارند و آن‌ها را با هیچ منشاء اعتقادی نمی‌توان مربوط دانست، ایرانیان با قرار دادن آینه به نشانه‌ی صفا و صمیمیت، شمع که همواره در مراسم مذهبی ایرانیان از قداست ویژه‌ای برخوردار بوده است چرا که معتقد بودند که روشنایی قلمرو اهورامزداست و هر کجا که روشنی باشد اهریمن را در آنجا جایی نیست به نشانه‌ی نور و روشنایی بر سر سفره می‌گذارند. نان را به

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

نشانه‌ی برکت، سمنو و تخم‌مرغ را به نشانه‌ی باروری و زاد و ولد، سنجد را به نشانه‌ی دلدادگی، سیب را به عنوان رازوارگی عشق و انار را به نشانه‌ی تقدس، سکه‌های نو را به نشانه‌ی برکت و دارندگی، شیرینی را به نشانه‌ی شیرین‌کامی و آرد و گندم را به نشانه‌ی برکت بر سر خوان نوروزی هفت‌سین قرار می‌دادند.

بعضی‌ها هفت‌سین را هفت شین می‌دانند! شراب، شکر، شهد، شمع، شمشاد، شایه (میوه) و برخی آن را هفت چین یعنی هفت چیز چیده از درخت می‌دانند. مسخ این سنت ارزنده تا جایی است که هفت میم هم عده‌ایی بر سر سفره نهاده‌اند. میوه، ماهی، مرغ، ماست، مربا، مسقطی، میگو! که جای تعجب بسیار دارد، البته بعضی معتقدند که ایرانیان قبل از اسلام چون شراب را در سفره داشته‌اند پس هفت شین به حقیقت نزدیک‌تر است و پس از اسلام بود که ایرانیان به جای شراب در سفره‌هاشان سرکه قرار دادند و از آن پس هفت‌سین را به سبب سرکه در سفره جور کردند، طرفداران هفت میم می‌گویند شراب کلمه‌ی عربی است و ایرانیان چون به شراب می‌گفتند پس هفت میم به حقیقت نزدیک‌تر است.

و اما میرنوروزی:

سخن در پرده می‌گویم: چون گل از غنچه بیرون آید

که بیش از پنج روزی نیست حکم میرنوروزی

حافظ

میرنوروزی

"میرنوروزی" شخصی است که برای مدت چند روز منحصراً در ایام نوروز به فرمان‌روایی برگزیده می‌شود. در این مدت کوتاه به کارهای مردمی و دادگستری می‌پردازد و سرانجام پس از گذشت فرمان‌روایی چند روزه‌اش به خانه‌ی یکی از بزرگان پناهنده می‌شود. بدیهی است که این نمایشنامه غم‌انگیز از نهادهای جمشید نیست. اما آنچه میرنوروزی را با جمشید مرتبط می‌کند، سرنوشت مشترک آن دو است. جمشید از طبقه مستضعف حمایت می‌کند، میرنوروزی هم ثروتمندان را و او می‌دارد که زکات خود را به مستمندان بدهند.

جمشید آیین داد را اعلام می‌کند، میرنوروزی هم به دادخواهی مردم می‌پردازد.

سرانجام جمشید پس از آن همه دادگری ناچار می‌شود از تخت شاهی بگریزد و به خانه‌ی یکی از بزرگان سیستان پناهنده شود. میرنوروزی هم سرانجام پس از چند روز دادگری باید به خانه‌ی یکی از بزرگان پناهنده شود.

و میرنوروزی روایت تلخ خود

جمشید است.

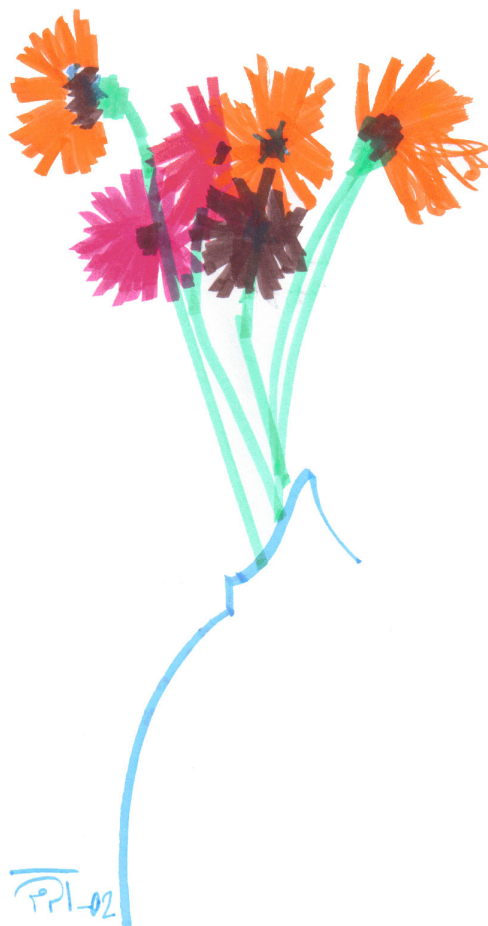
در پایان با اشاره‌ایی کوتاه به عبارات مختلف تبریکات نوروزی سالی پیروز را برایتان آرزو می‌کنیم. امید که در سال ایرانی ما، روزهای داد و مهر و برادری جایگزین سال‌های ظلم و ستم و جور شود. ترکیب "نوروز پیروز"، "نوروز مبارک"، "نوروز خجسته" که در تبریکات ایرانیان به کار می‌رود بقایایی از تصور پیروزی جمشید بر ستمگران زمانه‌اش بوده است که جملگی اشاره به پیروزی و مبارکی و خجستگی این روز دارد.

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

به پیشنهاد وزیر الهه، خدایان موافقت می کنند یک نفر به جای الهه به زیر زمین برود تا او بتواند به زمین بازگردد و باروری دوباره آغاز شود. در روی زمین فقط یک نفر برای نبود الهه عزاداری نمی کرد و از نبود او رنج نمی کشید؛ او تموز شوهر الهه بود. به همین دلیل خدایان مقرر می کنند. نیمی از سال او و نیمه ی دیگر را خواهرش که "گشتی نه نه" نام دارد، به زیرزمین برونند تا الهه به روی زمین بازگردد. تموز و یا دوموزی را با لباس قرمز در حالی که دایره، نی لیک، دنبک، و ساز دستش می دهند به زیرزمین می فرستند. شادمانی های نوروز و حاجی فیروز برای بازگشت الهه از زیرزمین و آغاز دوباره باروری بر روی زمین است.

⁽¹⁾ نقل از سایت بی بی سی

Bankverbindung

VINI e.V.
Postbank Berlin
BLZ 10010010
Konto.-Nr. 771241-102

نابودی اثر طبیعی ملی دماوند و تهدید تنها منبع پاک آب شرب پایتخت

دفعات بازدید خبر: 9

در حالیکه بر اساس مصوبه استان مازندران دولت مقرر شده است در جهت تسریع در اجرای بهسازی و تکمیل جاده نور - چمستان - آمل و عملیات احداث راه اصلی بلده - گرمابدر به لواسان اقدام شود، مدیرکل سابق محیط زیست استان تهران از این جاده به عنوان یکی از دلخراش‌ترین فاجعه‌های زیست‌محیطی کشور یاد کرد و گفت: به طور قطع و یقین هیچیک از ارزیابان متعهد و متخصصین کشور نمی‌توانند توجیحات حتی نیمه مستدل و مثبتی را بر این پروژه ارایه کنند.

به گزارش خبرنگار «محیط زیست» خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، به گفته کارشناسان، این جاده که از وسط منطقه حفاظت‌شده البرز مرکزی عبور می‌کند با عبور از پارک ملی لار و رودخانه حفاظت‌شده لار یکی از اکوسیستم‌های بسیار حساس کشور را تخریب خواهد کرد. از سوی دیگر معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست نیز ضمن اعلام مخالفت با احداث جاده از داخل پارک ملی لار گفته است: تعرضات از سوی برخی دستگاه‌های دولتی و غیردولتی به مناطق تحت حفاظت سازمان بسیار زیاد و وحشتناک است و در صورت ادامه روند فعلی مجبوریم نام برخی مناطق را از فهرست حفاظت حذف کنیم!

از سوی دیگر در حالی که بسیاری از کارشناسان تاکید می‌کنند که احداث جاده از داخل پارک ملی لار خسارت سنگین و غیرقابل جبرانی به منطقه وارد می‌کند، رییس سازمان حفاظت محیط زیست نیز گفته است که رد شدن جاده از داخل پارک ملی لار هیچ ضرورتی ندارد.

مدیرکل سابق محیط زیست استان تهران:

یکی از دلخراش‌ترین فاجعه‌های زیست‌محیطی کشور با احداث جاده لار به وقوع می‌پیوندد

به طور قطع هیچیک از ارزیابان متعهد و متخصصین کشور نمی‌توانند توجیحات حتی نیمه مستدل و مثبتی

را بر این پروژه ارایه کنند.

با احداث این جاده تنها منبع آب پاک شرب تهران که نقش بسیار اساسی بر رقیق‌سازی آلودگی آب سد لتیان جهت انجام تصفیه و هدایت به شهر تهران دارد از چرخه سلامت خارج خواهد شد

دکتر محمد حسن پیراسته، کارشناس محیط زیست و مدیرکل سابق محیط زیست استان تهران در این خصوص به ایسنا گفت: در گذشته نیز چند بار موضوع احداث جاده داخل پارک ملی لار غیرقابل توجیه از مناطق یونیک و صعب‌العبور مطرح بوده که هر بار ضمن تحلیل منطقی آثار زیانبار پروژه و تبعات منفی حاصل از احداث چنین مسیری مسئولان مجاب شدند. ولی به قرار اطلاع موضوع با رویکردی جدید و بدون توجه به جنبه‌های زیست‌محیطی و کارشناسی پروژه مورد بررسی و تصویب قرار گرفته است.

وی تصریح کرد: احداث این جاده به عنوان یکی از دلخراش‌ترین فاجعه‌های زیست‌محیطی کشور خواهد بود.

این کارشناس محیط زیست افزود: این پروژه فاقد گزارش ارزیابی زیست‌محیطی است و به طور قطع و یقین هیچیک از ارزیابان متعهد و متخصصین کشور نمی‌توانند توجیهات حتی نیمه مستدل و مثبتی را بر این پروژه ارایه کنند.

وی گفت: با احداث این جاده تنها منبع آب پاک شرب تهران که نقش بسیار اساسی هم اکنون بر رقیق‌سازی آلودگی آب سد لتیان جهت انجام تصفیه و هدایت به شهر تهران دارد از چرخه سلامت خارج خواهد شد، و این در حالیست که مصوبه شورای عالی امنیت ملی و دادستانی کل کشور، سازمان حفاظت محیط زیست و دیگر ارگان‌های مرتبط را ملزم به اعمال مقررات و دستورالعمل‌های حاکم بر حفظ سلامت آب شرب سد لتیان کرده است که با این تعبیر این مسئولیت نیز لوٹ خواهد شد.

پیراسته خاطرنشان کرد: این جاده هیچگونه توجیه اقتصادی نداشته و در خوش‌بینانه‌ترین تحلیل در طول یکسال بدون تردید بین ۴ تا ۶ ماه به جهت بارش برف و ریزش‌های آسمانی بسته خواهد بود و البته شیب‌های تند مسیر نیز بروز رانش و تخریب و فرسایش منطقه را تشدید خواهد کرد.

وی با اشاره به این که احداث این جاده پارک ملی لار را که اثر طبیعی ملی قله سرفراز دماوند را نیز در آغوش دارد به طور کامل نابود خواهد کرد تاکید کرد: بدین ترتیب یکی از مهمترین و غنی‌ترین میراث‌های طبیعی کشور فنا خواهد شد و از حفاظت و مدیریت منطقه را سخت و دشوار خواهد کرد.

این کارشناس محیط زیست به ایسنا گفت: هم‌اینک منطقه لواسانات و بویژه محور اوشان - فشم از ناامنی و تهدید حتمی ترافیک رنج می‌برد و به جهت کوهستانی بودن و رانشی بودن مسیر و شیب‌های تند فعلاً

تدبیری برای حل معضل میسر و متصور نیست که با احداث این پروژه مخرب و غیرقابل توجیه و بارگذاری‌های غیرقابل تحمل محیطی بر این محور تنها باید شاهد خسران‌های روحی جسمی و اقتصادی تفرجگری ناشی از این پروژه باشیم.

مدیرکل سابق محیط زیست استان تهران در پایان تصریح کرد: مسلماً احداث چنین جاده‌ای مترادف با رونق اقتصادی بیشتر اراضی همجوار در مسیر خواهد بود که خود باعث تغییر سیمای طبیعی و جاذب کنونی و زوال تدریجی این منابع حیاتی و تهدید بانک ژنی فون و فلور منطقه کوهستانی لار خواهد شد.

سرپرست معاونت محیط انسانی سازمان حفاظت محیط زیست:

احداث جاده در داخل پارک ملی لار نیازمند تایید گزارش ارزیابی زیست‌محیطی است

مکانیابی پالایشگاه و پتروشیمی مازنداران آغاز شده است

دکتر اصیلیان، سرپرست معاونت محیط انسانی سازمان حفاظت محیط زیست نیز با اشاره به این که تسریع در اجرای بهسازی و تکمیل جاده نور - چمستان - آمل و عملیات احداث راه اصلی بلده - گرمابدر جزو مصوبات استانی دولت در مازندران بوده است، گفت: بر اساس قانون باید تمام نکات زیست‌محیطی در این پروژه مورد توجه قرار گرفته و ارزیابی‌های لازم انجام شود و در صورت تایید گزارش، اجازه احداث جاده داده می‌شود.

وی با تاکید بر این که پارک‌های ملی از بالاترین درجه حفاظتی برخوردارند و برخی از آنها مورد توجه مجامع بین‌المللی بوده و باید حفاظت شوند، خاطرنشان کرد: برای هرگونه اقدام در پارک ملی باید تمام جوانب در نظر گرفته شود.

سرپرست معاونت محیط انسانی سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به این که اگر هیچ گزینه دیگری برای احداث جاده وجود نداشته باشد، باید مطالعات کارشناسی دقیق انجام شده و اگر صلاح باشد جاده احداث می‌شود، تاکید کرد: اگر ببینیم احداث جاده صلاح نیست، اعلام می‌کنیم.

اصیلیان با اشاره به اینکه مجری نباید هیچگونه عملیات عمرانی پیش از ارزیابی انجام دهد تاکید کرد: هنوز در این خصوص گزارشی به سازمان محیط زیست ارسال نشده است.

وی با اشاره به جلسه هفته گذشته با مدیرکل محیط زیست مازندران گفت: در این جلسه همچنین مصوبات تصویبی در مازندران مورد بررسی قرار گرفت.

سرپرست معاونت محیط انسانی سازمان حفاظت محیط زیست گفت: بر این اساس مقرر شد در خصوص

احداث پالایشگاه در منطقه جویبار و پتروشیمی در قائم‌شهر مطالعات ارزیابی و مکانیابی لازم انجام شود که در صورت تایید گزارش ارزیابی اجازه احداث آنها داده می‌شود.

معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست:

به هیچ عنوان موافق احداث جاده از داخل پارک ملی لار نیستیم

مناطق تحت مدیریت سازمان محیط زیست را با چنگ و دندان حفظ کرده‌ایم

تعرضات از سوی دستگاه‌های دولتی و غیردولتی به مناطق تحت حفاظت سازمان بسیار زیاد و وحشتناک است

در صورت ادامه روند تعرضات مجبوریم نام برخی مناطق را از فهرست مناطق حفاظت شده حذف کنیم

عزم ملی برای حفاظت از مناطق وجود ندارد

دکتر دلاور نجفی، معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست در این خصوص در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به اینکه اگر در خصوص احداث جاده‌ی داخل پارک ملی لار از سازمان استعلام شود، بر مبنای موارد قانونی اقدام می‌کنیم، تاکید می‌کند: احداث جاده‌هایی از این دست که از داخل پارک‌های ملی عبور می‌کنند خلاف قواعد ملی و جهانی است و به هیچ عنوان موافق احداث جاده از داخل پارک ملی لار نیستیم.

وی با تاکید بر اینکه ما مناطق تحت مدیریت سازمان محیط زیست را با چنگ و دندان حفظ کرده‌ایم، خاطرنشان می‌کند: تعرضات تعدادی از دستگاه‌های دولتی و غیردولتی به مناطق تحت حفاظت سازمان بسیار زیاد و وحشتناک است و این در حالیست که شمار نیروهای حفاظتی ما محدود است.

معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست تصریح کرد: در صورت ادامه این روند مجبوریم درجه حفاظتی برخی از مناطق را کاهش دهیم و یا نام آنها را از فهرست مناطق حفاظت شده حذف کنیم.

وی به برخی تعرضات عمده به مناطق تحت حفاظت محیط زیست اشاره کرد و گفت: به عنوان مثال تنها بخش کوچکی از پارک ملی «سرخه‌حصار» در اختیار سازمان محیط زیست است و دستگاه‌های مختلفی در آنجا ادعای مالکیت داشته و فعالیت می‌کنند، از سوی دیگر در بخش عمده‌ای از این پارک ملی ساخت‌وساز شده و احداث جاده‌های مختلف، خطوط لوله و ... نیز از دیگر تعرضات به این پارک ملی است.

معاون محیط طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست تاکید می‌کند: حفاظت از مناطق ۴ گانه تنها وظیفه سازمان محیط زیست نیست و یک عزم ملی و فرابخشی در این زمینه نیاز است که این عزم ملی هم اکنون وجود ندارد.

رییس سازمان حفاظت محیط زیست:

ردشدن جاده از داخل پارک ملی لار هیچ ضرورتی ندارد

دکتر فاطمه واعظ جوادی، معاون رییس جمهوری و رییس سازمان حفاظت محیط زیست نیز در خصوص مصوبه اخیر دولت در استان مازندران گفت: قرار نبوده از داخل پارک ملی لار جاده عبور کند و مصوبه اخیر به معنای اقدام بدون مطالعه نبوده است.

وی افزود: بحث اصلی این بود که مطالعه‌ای انجام و مسیر و راهکارها مشخص شود.

رییس سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به ارسال نامه برای رییس جمهوری مبنی بر حفاظت شده بودن پارک ملی لار به ایسنا گفت: در جلسه اخیر هیأت دولت مقرر شده کلیه هزینه‌های جاده‌سازی در منطقه لار بر تعریض و بهسازی جاده هراز گذاشته شود؛ چراکه جاده هراز مستقیماً به داخل استان منتهی می‌شود و این درحالیست که لار در ارتفاع ۲ هزار متری قرار دارد.

مدیر کل محیط زیست استان تهران:

احداث جاده از داخل پارک ملی لار خسارت سنگین و غیرقابل جبرانی به منطقه وارد می‌کند

آیا احداث یک جاده ارزش از بین رفتن گردشگری و ایجاد آلودگی در منابع آب شرب تهران را دارد؟

مهندس بزرگیان، مدیر کل محیط زیست استان تهران نیز با تاکید بر این که اگر جاده داخل پارک ملی لار احداث شود، خسارت سنگین و غیرقابل جبرانی به این منطقه وارد می‌شود، به ایسنا گفت: پارک ملی لار بهترین منطقه به لحاظ ارزش گردشگری و مهم‌ترین منطقه تامین آب شرب تهران است که در صورت احداث جاده در داخل آن به هر دوی آنها آسیب وارد می‌شود.

وی با تاکید بر این که معلوم نیست جاده را به چه قیمتی قرار است احداث کنند، افزود: آیا احداث یک جاده ارزش از بین رفتن فرصت گردشگری و ایجاد آلودگی در منابع آب شرب تهران را دارد؟

مدیر کل محیط زیست استان تهران با اشاره به اینکه جاده‌های کنونی می‌تواند شهرستان نور را سرویس‌دهی کند، می‌گوید: پارک ملی لار به لحاظ تامین آب شرب تهران و ارزش اکولوژیکی از

حساسیت بالایی برخوردار است.

وی با اشاره به اینکه قزل آلاهی رنگین کمان را در ایران تنها در دریاچه سد لار داریم تاکید می‌کند: این گونه جانوری یکی از گونه‌های نادر و با ارزش جهان است.

گفتنی است پارک ملی لار در دامنه جنوبی مرتفع‌ترین نقطه ایران در رشته کوه‌های البرز، با مساحت ۳۱ هزار هکتار در ۷۰ کیلومتری شمال شرقی شهر تهران قرار دارد.

این پارک ملی در سال ۱۳۵۴ با وسعت ۷۳ هزار و ۵۰۰ هکتار با عنوان «پارک ملی» تحت حفاظت قرار گرفت و از سال ۱۳۶۱ تا سال ۱۳۸۱ طبق مصوبه شورای عالی حفاظت محیط زیست به عنوان منطقه حفاظت شده و از آن تاریخ تا کنون به عنوان پارک ملی اداره می‌شود.

ارتفاعات بلند و زیستگاه‌های امن در دو سوی دره زیبای لار بر عظمت این منطقه افزوده و چشم‌اندازها، چشمه‌سارها و رودخانه‌های پرآب همه نشانی از استواری و جذابیت این منطقه پرتراوت دارد.

پوشش گیاهی منطقه اکثراً مرتعی است و از انواع گندمیان پایا، بوته‌زارها و پوشش‌های آلپی تشکیل شده و در نقاط مرتفع، گونه ارس که در برخی مناطق از تراکم نسبتاً خوبی برخوردار است، گسترش دارد.

گونه‌های مهم گیاهی منطقه را انواع گیاهان دارویی، صنعتی و غذایی مانند قارچ، کاسنی، باریجه، آویشن، موسیر، پیازک، والک، کنگر، گزل، گلپر، چای کوهی، کما، گل گاو زبان، اسپند، شیرین بیان، چوبک، بارهنگ، سنگ و شقایق وحشی تشکیل می‌دهند.

گونه‌های جانوری منطقه متشکل از پستاندارانی نظیر کل و بز، قوچ و میش البرز مرکزی، خرس قهوه‌ای، پلنگ، گرگ، روباه، گراز و گربه وحشی هستند. از جامعه پرندگان، انواع پرندگان بومی و مهاجر نظیر کبک، عقاب، دلیجه، کبک دری، سارگپه و درنا در این منطقه حضور دارند.

خزندگان و دوزیستان موجود در این منطقه را جانورانی مانند افعی دماوندی، افعی البرزی، مارمولک، بزوجه، لاک پشت و قورباغه تشکیل می‌دهند. از آبزیان بارز منطقه، ماهی قزل‌آلای خال قرمز را می‌توان نام برد.

این منطقه دارای ویژگی‌های خاص و جوامع غنی گیاهی و جانوری است و وجود ماهی قزل‌آلای خال قرمز که از نادرترین گونه‌های آبی جهان می‌باشد، اهمیت این مجموعه را دو چندان کرده است.

حوزه آبخیز لار افزون بر تامین قسمتی از آب آشامیدنی تهران بزرگ، می‌تواند نقش اقتصادی مهمی را به عنوان تفرجگاهی جذاب، مرکز دامپروری در حد ظرفیت، ذخائر دست نخورده طبیعی، چشمه‌های آب

معدنی و اندوخته‌های اکولوژیکی ایفا کند.

پارک ملی لار با دارا بودن اکوسیستمهای متنوعی اعم از آبی و خشکی علاوه بر تنوع زیستگاهی، می‌تواند سالانه جمعیت زیادی از علاقه‌مندان طبیعت را جهت کوهنوردی، ماهیگیری، پیک‌نیک و کمپ پینگ به خود جلب کند.

جاده‌های ارتباطی متعدد در منطقه، تغییر کاربری اراضی و چرای بی‌رویه از جمله عوامل اصلی تهدید و تخریب این پارک ملی است.

زمان درج خبر : ۱۱ دی ۱۳۸۵ / ۱۰:۱۱

خبرنگار : گروه مقالات

زمان تایید خبر: ۱۱ دی ۱۳۸۵ / ۱۱:۰۹

دبیر خبر : لیالیات